

PAPA FRANCESC
AUDIÈNCIA GENERAL

Dimecres, 13 de setembre de 2023

Catequesi. La passió per l'evangelització: el zel apostòlic del creient.

20. El beat José Gregorio Hernández Cisneros, metge dels pobres i apòstol de pau

Benvolguts germans i germanes, bon dia!

A les nostres catequesis continuem trobant testimonis apassionats de l'anunci de l'Evangeli. Recordem que aquesta és una sèrie de catequesis sobre el zel apostòlic, sobre la voluntat i també l'ardor interior per a tirar endavant l'Evangeli. Avui anem a l'Amèrica Llatina, precisament a Veneçuela, per a conèixer la figura d'un laic, el beat José Gregorio Hernández Cisneros. Va néixer l'any 1864 i va aprendre la fe sobretot de la seva mare, com ho va explicar: «Mi madre, que me amaba, desde la cuna, me enseñó la virtud, me crió en la ciencia de Dios y me puso por guía la santa caridad.» Estiguem atents: són les mares les qui transmeten la fe. La fe es transmet en dialecte, és a dir, amb el llenguatge de les mares, aquell dialecte que les mares saben parlar amb els fills. I a vosaltres, mares: estigueu atentes a l'hora de transmetre la fe en aquell dialecte matern.

Veritablement la caritat va ser l'estrella polar que va orientar l'existència del beat José Gregorio: persona bona i solar, de caràcter alegre, estava dotat d'una forta intel·ligència; es va fer metge, professor universitari i científic. Però sobretot va ser un doctor proper als més dèbils, tant que era conegut a la pàtria com “el metge dels pobres”. Tenia cura dels pobres, sempre. A la riquesa del diner es va estimar més la de l'Evangeli, gastant la seva existència per a socórrer els necessitats. En els pobres, en els malalts, en els migrants, en els qui sofreixen, José Gregorio hi veia Jesús. I l'èxit que mai no va buscar en el món el va rebre, i continua rebent-lo, de la gent, que l'anomena “sant del poble”, “apòstol de la caritat”, “missioner de l'esperança”. Noms bonics: “Sant del poble”, “apòstol de la caritat”, “missioner de l'esperança”.

José Gregorio era un home humil, un home gentil i disponible. I al mateix temps estava mogut per un foc interior, pel desig de viure al servei de Déu i del proïsme. Impulsat per aquest ardor, en diverses ocasions va intentar fer-se religiós i prevere, però alguns problemes de salut li ho van impedir. Malgrat això la fragilitat física no el va portar a tancar-se en ell mateix, sinó a convertir-se en un metge encara més sensible a les necessitats dels altres; es va aferrar a la providència i, enfortit per l'ànima, va anar més a l'essencial. Aquí hi ha el zel apostòlic: no segueix les aspiracions d'un mateix, sinó la disponibilitat als dissenys de Déu. I així el beat va comprendre que, a través de la cura dels malalts, posaria en pràctica la voluntat de Déu, socorrent els qui sofreixen, donant esperança als pobres, testimoniant la fe no de paraula sinó amb l'exemple. Va arribar així —per aquest camí interior— a acollir la medicina com un sacerdoti: «el sacerdoti del dolor humà» (M. Yaber, *José Gregorio Hernández: Médico de los Pobres, Apóstol de la Justicia Social, Misionero de las Esperanzas*, 2004, 107). Com n'és, d'important, no patir passivament les coses, sinó, com diu l'Escriptura, fer cada cosa amb bon ànim, per a servir el Senyor (cf. Col 3,23).

Però preguntem-nos: d'on li venia a José Gregorio tot aquest entusiasme, tot aquest zel? Venia d'una certesa i d'una força. La certesa era la gràcia de Déu. Ell va escriure que «si

en el món hi ha bons i dolents, els dolents ho són perquè ells mateixos s'han fet dolents: però els bons no ho són sinó amb l'ajuda de Déu» (27 de maig de 1914). I ell era el primer a sentir la necessitat de la gràcia, que pidolava als carrers i tenia necessitat extrema de l'amor. I aquesta és la força a la qual recorria: la intimitat amb Déu. Era un home de pregària —hi ha la gràcia de Déu i la intimitat amb el Senyor—, era un home de pregària que participava en la missa.

I en el contacte amb Jesús, que s'ofereix a l'altar per tots, José Gregorio se sentia cridat a oferir la vida per la pau. El primer conflicte mundial estava passant. Arribem així al 29 de juny de 1919: un amic el visita i el troba molt feliç. José Gregorio s'havia assabentat que s'havia signat el tractat que posa fi a la guerra. La seva ofrena de pau havia estat acollida, i és com si ell presagiés que la seva tasca a la terra s'ha acabat. Aquell matí, com era habitual, havia anat a missa, i després va baixar pel carrer per portar una medecina a un malalt. Però mentre travessava el carrer va ser atropellat per un vehicle; portat a l'hospital, va morir pronunciant el nom de la Mare de Déu. El seu camí terrenal va concloure així, en un carrer mentre feia una obra de misericòrdia, i en un hospital, on havia fet del seu treball una obra mestra com a metge.

Germans i germanes, davant aquest testimoni preguntem-nos: jo, davant Déu present en els pobres a prop meu, davant qui en el món pateix més, com reaccio? I l'exemple de José Gregorio, com em toca? Ell ens estimula en el compromís davant grans qüestions socials, econòmiques i polítiques d'avui. Molts parlen, molts parlen malament, molts critiquen i diuen que tot va malament. Però el cristià no està cridat a això, sinó a ocupar-se, a embrutar-se les mans: sobretot, com ens ha dit sant Pau, a pregar (cf. 1Tm 2,1-4), i després, a comprometre's no en tafaneries —la tafaneria és una pesta— sinó a promoure el bé i a construir la pau i la justícia en la veritat. També això és el zel apostòlic, és anunci de l'Evangeli, i això és benaurança cristiana: «Feliços els qui treballen per la pau» (Mt 5,9). Anem endavant en el camí del beat Gregori: un laic, un metge, un home de treball quotidià que el zel apostòlic ha impulsat a viure fent la caritat durant tota la vida.